

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 45855-06-22 קראוס נ' ברנד ואח'

לפני כבוד הרשמת בכירה נעמה ניר

התובע: ברנד קראוס

נגד

הנתבעים: 1. גיא ברנד
2. ג.ב.ג טריידינג אדיוקשן בע"מ

פסק דין

1. לפני תביעה כספית בסך 15,000 ₪. לטענת התובע, יש להורות לנתבעים להשיב לו כספים ששילם עבור קורס ללימוד והתנסות במסחר מקוון בשוק ההון, מאחר וביטל את הרשמתו, וכן לשלם לו פיצוי בגין "התעמרות".

טענות התובע

2. לטענת התובע, השתלשלות העניינים הינה כדלקמן: התובע נרשם ללימודי מסחר בשוק ההון וזאת ביום 20.4.22. לדברי התובע, שילם את דמי הקורס בשני תשלומים בני 5000 ₪, האחד בוצע ביום 17.4.22 והשני ביום 20.4.22. התובע טוען כי, לאחר שעיין מעט בתכני הקורס, התחרט וביקש לבטל את הרשמתו ולכן פנה טלפונית אל הנתבעת 2 ביום 22.4.22. התובע מסכים כי רק ביום 8.5.22 שלח בקשה בכתב לביטול השתתפותו בקורס. לטענת התובע, הוא לא חתם על כל הסכם או חוזה עם הנתבעים. התובע מתאר כי לאחר דין ודברים סירבו נציגי הנתבעת 2 להחזיר לו את דמי ההשתתפות בקורס, למעט סכום בן 588 ₪. לכתב התביעה צורפו חשבוניות התשלום, התכתבויות בין הצדדים וכן תעודת נכה של התובע.

טענות הנתבעים

3. בכתב ההגנה, דחו הנתבעים את טענות התובע. לטענתם, התובע התקשר עמם בהסכם לרכישת קורס ללימוד מסחר מקוון בשוק ההון ביום 13.4.22, והעביר את התשלומים בתאריכים 17.4.22 ו- 20.4.22, והודיע על רצונו לביטול השתתפותו בקורס בהודעת דוא"ל אשר נשלחה ב- 8.5.22. לטענת הנתבעים, התובע השתתף במפגש מקוון אחד וכן נכנס לתשעה שיעורים מקוונים נוספים, עוד בטרם ביקש לבטל את השתתפותו וכן כי נערכו עמו שיחות טלפון המוודאות את מידת שביעות רצונו מהקורס. לטענת הנתבעים, משעה שלא עמד התובע בתנאי חוק הגנת הצרכן בדבר ביטול העסקה – הרי שאין הוא זכאי לכל השבה או פיצוי. לכתב ההגנה צורף חוזה החתום בחתימה אלקטרונית על ידי התובע, הודעת דוא"ל אשר נשלחה לכתובת הדוא"ל של תובע ביום 13.4.22,

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 45855-06-22 קראוס נ' ברנד ואח'

ואשר אליה הוצמד החוזה והכוללת הסברים כיצד ניתן להתחבר לאתר הנתבעת 2 באופן מקוון ולהתחיל לצפות בתכני הקורס. כן צורף צילום מסך של מערכת המתעדת את כניסותיו של התובע לחלק מהשיעורים אשר הועמדו לרשותו (לטענת הנתבעים מדובר ב – 9 שיעורים).

יצוין, כי הנתבע 1 ביקש למחוק את התביעה כנגדו על הסף מחמת היעדר יריבות, נוכח היותו הבעלים, הדירקטור והמנכ"ל של הנתבעת 2. בהחלטתי מיום 18.10.22 קבעתי כי הבקשה תידון במועד הדיון. ואולם, הנתבע מס' 1 לא התייצב לדיון, מבלי שניתן לכך כל נימוק. בנסיבות אלה, נוכח העובדה כי הנתבע 1 עשה דין לעצמו ולא התייצב לדיון חרף החלטתי המפורשת- אני מורה על דחיית הבקשה. אציין למעלה מן הנדרש, כי על חוזה ההתקשרות בין הצדדים מתנוססת חתימה אלקטרונית של הנתבע 1 בעצמו.

דיון והכרעה

4. לאחר ששמעתי את עדויות הצדדים, עיינתי במכלול הראיות ושקלתי את טענות הצדדים, מצאתי כי דין התביעה להתקבל בחלקה. כהוראת תקנה 15(ב) לתקנות שיפוט בתביעות קטנות (סדרי דין), תשל"ז – 1976, ינומק פסק הדין בצורה תמציתית ויכיל אך הטענות והראיות הנדרשות לשם הכרעה. להלן יובאו הטעמים המובילים למסקנה שלעיל.

5. בדיון שבפני העיד התובע וחזר בתוקף על גרסתו לפיה לא חתם על כל חוזה עם הנתבעים ולא חזה בתכני הקורס. לטעמו, חתימתו על הטופס זויפה, וכתמיכה לטענה זו הגיש אישור המעיד על הגשת תלונה במשטרה. התובע טען כי לא ראה מעולם את החוזה וכי זה לא נשלח אליו בדואר אלקטרוני, אף כי אישר כי מסר לנציגי הנתבעת את כתובת הדוא"ל שלו, אשר הינה זהה לכתובת הדוא"ל אליה נשלח החוזה. בתחילה טען התובע בעדותו כי לא השתתף אפילו בשיעור 1 (עמ' 1 ש' 18 לפרו') ולאחר מכן הודה כי נכח במפגש הראשון (עמ' 2 ש' 14).

6. נציג הנתבעת חזר על כתב ההגנה וכן השמיע לבית המשפט חלק משיחה מוקלטת אשר נערכה בין התובע ונציג הנתבעת 2 ובה הוסבר לו אודות תנאי הרכישה. אציין כי לא ניתן היה להבין את הנאמר, שיחות נוספות או תמלולים לא הוגשו.

7. אפתח ואומר, כי לא ניתן היה לבסס כל ממצא על עדותו של התובע. מדובר היה בעדות אמוציונלית ביותר, כפי שאף שוקף לפרוטוקול. התובע צעק באולם, התפרץ לדברי בית המשפט, לא הסכים לענות לשאלות בית המשפט, יצא מהאולם ושב אליו. בת זוגו של התובע ניסתה לסייע לו, אולם גם עדותה היתה מוקשית. התובע ובת זוגו חזרו בתוקף על טענותיהם לפיהן התובע לא חתם על הסכם ההתקשרות עם הנתבעים וכן לא נכנס לתשעת השיעורים המקוונים כאמור בכתב ההגנה.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 45855-06-22 קראוס נ' ברנד ואח'

אדגיש, כי התובע העיד על עצמו כי הינו נכה הסובל מפוסט טראומה, וכן צירף תעודת נכה התומכת בטענה זו, ונראה כי נכות זו עומדת בבסיס הקושי בעדותו.

8. אין בידי לקבל את טענות התובע. מעבר לגרסתו עליה חזר בתוקף, לא עלה בידו לסתור את ראיות הנתבעים בדבר העברת החוזה אליו, חתימתו על החוזה וכן כניסתו לתשעת השיעורים. אמנם, חתימתו על החוזה הינה "חתימה אלקטרונית", אולם החוזה נשלח לכתובת הדוא"ל שלו (אשר הינה פרט מוסכם) וכן, על פי ההוראות אשר מפורטות בהודעה זו, לא ניתן להיכנס לשיעורים המקוונים ללא ביצוע החתימה, ומשעה שלא עלה בידי התובע לסתור את העובדה כי נכנס לתשעה שיעורים, וכן נוכח העובדה כי אין מחלוקת כי נכנס למפגש הראשון, הרי שלטעמי, הוכח כי התובע חתם על חוזה ההתקשרות עם הנתבעים ביום 13.4.22. כמו כן, לא מצאתי כל ראיה הסותרת את הפלט אשר צורף לכתב ההגנה אשר מראה כי התובע נכנס לתשעה שיעורים מקוונים, פלט אשר נערך, לטענת ההגנה, באופן מחשوبي ללא מגע יד אנוש – וכך אכן הוא נחזה.

9. אין מחלוקת כי מדובר בעסקת "מכר מרחוק", אשר נערכה באופן מקוון, אשר משמעותה מכר של שירות ואשר אינה עסקה מתמשכת. ככל שמדובר בקורס ועל פי ס' 2(3) לתקנות הגנת הצרכן (ביטול עסקה), תשע"א – 2010, ניתן לבטל את העסקה בתנאים הבאים:

"2(3) לרכישת שירות כאמור בפרט 8 ו-9 לתוספת – בתוך 14 ימים מיום עשיית ההסכם ובלבד שהביטול ייעשה 14 ימים שאינם ימי מנוחה לפחות, קודם למועד תחילת השירות;"

רוצה לומר – על פי הסדר חוקי זה, על התובע היה לשלוח את הודעת הביטול בכתב, 14 יום שאינם ימי מנוחה, טרם תחילת השירות. נוכח העובדה כי אין חולק על כך שהתובע נכנס למפגש מקוון ראשון ביום 25.4.22 הרי שאין הוא עומד בתנאים אלו.

10. ואולם, לטעמי, בענייניו של התובע חל גם ס' 14ג(ג) לחוק הגנת הצרכן, לפיו:
"בעסקת מכר מרחוק שנערכה עם צרכן שהוא אדם עם מוגבלות, אזרח ותיק או עולה חדש, רשאי הצרכן לבטל את העסקה בתוך ארבעה חודשים מיום עשיית העסקה, מיום קבלת הנכס או מיום קבלת המסמך המכיל את הפרטים האמורים בסעיף 14ג(ב), לפי העניין, לפי המאוחר, ובלבד שההתקשרות בעסקה כללה שיחה בין העוסק לצרכן, ובכלל זה שיחה באמצעות תקשורת אלקטרונית.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 45855-06-22 קראוס נ' ברנד ואח'

אין חולק, כי התובע הינו אדם עם מוגבלות, ותעודת נכה לעניין זה צורפה לכתב התביעה. אולם, גם הרחבה זו של תקופת הביטול כפופה לתנאי המפורט בס' 14ג(ג)(2), לפיה ניתן לבטל העסקה באם ניתנה הודעה בכתב אודות הביטול יומיים טרם תחילת השירות - ובתנאי זה, כאמור, התובע לא עמד.

11. על אף כל האמור לעיל, מצאתי כי התובע היה זכאי גם זכאי לקבל חזרה את דמי הלימוד ששילם, וזאת נוכח העובדה כי בהתאם להוראות חוק הגנת הצרכן אשר תוארו לעיל, ונוכח סד הזמנים בו נכרת ההסכם בין הצדדים – לא עמדה לתובע באופן מעשי ההזמנות לבטל העסקה:

12. גם לטענת הנתבעים, תנאי הביטול המפורטים בחוזה ההתקשרות מיטיבים עם התובע, מעבר לתנאים המחייבים בחוק הגנת הצרכן. על פי ס' 6 לחוזה, ניתן לבטל את הקורס ולקבל חזרה את דמי הלימוד תוך 14 יום ממועד התשלום עבור הקורס (שהוא, אין חולק, ה – 20.4.22). אין גם חולק, כי המפגש הראשון בקורס התקיים ב – 25.4.22 כלומר – לרשות התובע עמדו 5 ימים בלבד לבטל את השתתפותו בקורס ומשמעות הדבר כי אינו יכול לעמוד, מעשית, בתנאי חוק הגנת הצרכן וכי לא עומדת לו אפשרות לבטל את השתתפותו בקורס. כבר נפסק, כי חובתו של נותן השירות ליידע את הצרכן בעניין זה ואם חדל מלעשות כן – מדובר בהטעיה (לעניין זה ראה ראו בעניין זה ת"ק (ת"א-יפו) 40728-09-15 עדיני נ' וול סטריט (28.7.2016), ת"ק (קריות) 35654-05-16 שלאומוב נ' גימנסיה - בתי ספר תיכוניים ע"ש גולדנר בע"מ (2.9.2016); תא"מ (נתניה) 3050-09-18 המרכז האקדמי פרס בע"מ נ' מסרי (11.9.2019), ת"ק (חדרה) 20278-03-21 בהר נ' קיי אנד אר ייצוג אומנים בע"מ (8.3.22)). מעבר לנדרש אוסיף, כי הדבר נכון ביתר שאת גם באם יילקח בחשבון פער הזמנים בין מועד כריתת ההסכם (13.4.22) לבין כניסתו הראשונה של התובע לתכני הקורס (14.4.22). הנתבעים לא הוכיחו כי הוסבר לתובע כי הוא חותם על חוזה אשר למעשה, אין לו אפשרות לבטלו.

13. מן המקובץ לעיל עולה, כי החוזה עליו חתם התובע אינו מאפשר זכות ביטולו בהתאם לחוק הגנת הצרכן וככזה – נוכח היותו של חוק הגנת הצרכן חוג קוגנטי שלא ניתן להתנות עליו- בטל, ונגוע בהטעיה. בנסיבות אלה לטעמי, נהגו הנתבעים בתובע שלא בתום לב תוך הטעייתו בהתאם לס' 2 לחוק הגנת הצרכן ומשכך אני קובעת, כי החוזה עליו חתם עם הנתבעים בטל, וכי הוא זכאי להחזר מלא של שכר הלימוד אותו שילם.

14. עוד אציין, כי מסקנה זו נכונה ביתר שאת, נוכח פערי הכוחות בין הצדדים. התובע הינו אדם נכה הסובל מפוסט טראומה. לתחושתו, הופעל על התובע מכבש לחצים על מנת להשפיע עליו שיירשם לקורס (ובכלל זאת – גביית התשלום השני עבור הקורס באמצעות שליחת מונית לביתו!). אין חולק כי התובע הודיע טלפונית לנתבעת כבר ביום 22.4.22 אודות רצונו לבטל את הרשמתו

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 45855-06-22 קראוס נ' ברנד ואח'

לקורס, אך שוכנע בלא פחות משתי שיחות טלפוניות שלא לעשות כן. לאחר ששמעתי את התובע בעדותו, חזיתי בהתנהלותו ועיינתי במסמכים הרפואיים שצירף לכתב הצביעה (תעודת נכון ותעודת "פטור מתור"), אין ספק בליבי כי כל המשוחח עמו יכול לראות על נקלה כי אין הוא מתאים לקורס אליו נרשם אשר כולל השתתפות בשיעורים מקוונים, מסחר בפועל בחדר מסחר, ניתוח עסקאות בשוק ההון וזאת למשך 12 חודשים. לטעמי, החתמתו של התובע על חוזה ההתקשרות עולה לגדר ניצול מוגבלותו הנפשית, בהתאם לאמור בס' 3(5) לחוק הגנת הצרכן.

15. בשולי החלטתי אומר, כי עיון בחוזה מלמד כי התובע נכח בשיעור מקוון אחד, ונכנס לתשעה שיעורים מקוונים (במהלך יומיים: שבעה מפגשים אליהם נכנס ב- 14.4.22 ועוד שניים אליהם נכנס ב- 18.4.22). ברור כי התובע לא שנה ולמד את החומר אשר הועבר באותם תשעה מפגשים מקוונים בתקופה זו. עיון בחוזה מעלה כי תכני הקורס מגוונים וכוללים כ- 20 מפגשי לימוד, מסחר פעיל בשוק ההון תוך ייעוץ נציגי הנתבעת, נוכחות בחדר מסחר מקוון ועוד כלומר, התובע ניצל פרומיל מחומר הלימוד התיאורטי שהוצע לו וגם זאת שלא באופן אפקטיבי ולא התנסה במסחר כלל וככל. רק מטעם זה, אין זה הוגן לדרוש ממנו כי ישלם בעד הקורס בכללותו.

16. בנסיבות אלה, בולט היעדר תום ליבם של הנתבעים, אשר לא השיבו לתובע את דמי הלימוד, משכו אותו בתירוצים שונים והציעו לו קורסים חליפיים שעה שהוא עצמו טען כי אין הוא מסוגל לעמוד בתנאי הקורס המסובכים עבורו. מצופה היה מנציגי הנתבעת, שיסבירו לתובע כי הוא חותם על הסכם אשר אין באפשרותו לבטל, ומשעה שזה מביע רצונו לבטל העסקה, ועל אחת כמה וכמה תובע אשר ציין בפני נציגי הנתבעת כי הוא סובל מנכות ופוסט טראומה, ואשר ברור כי הקורס אינו מתאים ליכולותיו – להשיב לו את כספו ללא שהיה צריך להיזקק לפניות מרובות והליכים משפטיים. עגמת הנפש אשר נגרמה לתובע הינה משמעותית.

סוף דבר

17. אשר על כן הנני מחייבת את הנתבעים, יחד ולחוד, לשלם לתובע סך של 12,000 ₪, בצירוף הוצאות משפט בסך 1000 ₪. הסכום ישולם תוך 30 ימים, שאם לא כן יישא הפרשי הצמדה וריבית כחוק מהיום ועד התשלום המלא בפועל.

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים בדואר רשום עם אישור מסירה.

ניתן להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי בתל-אביב בתוך 15 יום מיום מסירת פסק הדין.

בית משפט לתביעות קטנות בתל אביב - יפו

ת"ק 45855-06-22 קראוס נ' ברנד ואח'

ניתן היום, כ"ט תשרי תשפ"ג, 24 אוקטובר 2022, בהעדר הצדדים.

מעגמה ניר, רשמת בכירה

